

KURJER WARSZAWSKI

D. 15. Września. — Rok 1835.
Wtorek.

№ 245

Jutro, SS. Cyprian i Eufenja.
Suchedni.

Zawiadamia się szanownych Rodziców i Opiekunów, iż zapis Uczniów do Szkoły Elementarnej parafjalnej przy Kościele Ewangelickim w Warszawie uczęszczać mających, rozpocznie się d. 15 b.m. i trwać będzie do końca tegoż miesiąca, każdego dnia od godz. 8 do 11 z południa w lokalu szkoły przy Kościele Ewang: na dole po prawej stronie, wyiwszy niedziele i święta. — Księgarnia *Bosańza* w Lipsku, bogata w dzieła w różnych przedmiotach, wyprzedaje się; *Biuro Informacyjne Warsz.* podjęło się ofiarować swe usługi pragnącym korzystać z tego zdarzenia. Już poprzednio ogłoszonym było iż katalogi medycyny i nauki przyrodzone traktujące nadesłanemi były. Teraz na nowo *P. Bosańz* przesłał katalogi dzieł we wszystkich gałęziach nauk i umiejętności traktujących, zaczynając od książek dla dzieci do astronomji. Religja, Prawnictwo, Agronomja, Ekonomja polityczna, Matematyka i t. d. są traktowane przez liczny szereg dzieł ważnych. Biorący znaczną partję, mogą liczyć na zniżenie z cen katalogami wykazanych. — Dzieło nakładem Aug. Em. *Glihsberga* przy ulicy Miodowej pod filarami, wydane: *Prawdziwa Przyciotka. Dzieło dla młodych Panien zawierające wzór postępowania moralnego w krótkich przestrożach i stosownych powieściach, przełożone z francuzkiego P. Karleje Winszon.* Tom in 12, z ryciną kosztuje złp. 6, a nie jak w Kurjerze zd. 12 b.m. było podane złp. 1 gr. 6. — *Wykaz wakujących posad lekarskich Obwodowych i Miejskich, w woje. Mazowieckiem.* Chirurg Obwodu Sochacz: z pensja zł. 1000, w mieście Bolimowie Chirurg: 200 i Akuszerki 100, w Sochaczewie Akuszerki 120, w Wiskitkach Chir: 200 i Akusuz: 108. Chirurg Ob: Rawskiego zł. 1000, w Brzezinach Chir: 200, w Jeżowie Akusuz: 100, w Rawie Chir: 200, w

Skierniewicach Akusuz: 100, w Tomaszowie Akuszerki 150. Lekarza więziennego w mieście Brzeziny zł. 600, w Babiaku Akusuz: 72, w Brdowie Chir: 200 i Akusuz: 100, w Brześciu Chir: miejskiego i więzieln zł. 400, w Kowalu Akusuz: 100, w Lubrańcu Akusuz: 72, w Nieszawie Chir: 200, w Przedczu Chir: 200 i Akusuz: 100, w Raciążku Akusuz: 50, w Radziejowie Chir: 200 i Akusuz: 100, w Sompólnie Chir: 200 i Akusuz: 100, w Włocławku Chir: 200. W mieście Dąbrowicach Chir: zł. 200 i Akusuz: 100, w Gośtyninie Chir: 360, w Krośniewicach Akusuz: 100, w Zychlinie Akusuz: 100. W mieście Dąbiu Chir: zł. 200 i Akusuz: 100, w Kłodawie Chir: 200, w Eodzi Chir: 240, w Ozorkowie Chir: 200, w Piątku Chir: 200 i Akusuz: 100, w Poddębicach Chir: 100 i Akusuz: 100. W mieście Kałużynie Akusuz: 60, w Kamieńczuku Chir: 200 i Akusuz: 100, w Latowiczu Chir: 200 i Akusuz: 100, w Stanisławowie Akusuz: 72. W mieście Błoniu Chir: zł. 200, w Gorze Chir: 200, w Goszczynie Chir: 200, w Mszczonowie Chir: 250 i Akusuz: 100, w Nadarzynie Akusuz: 72, w Nowym dworze Akusuz: 72, w Piasecznie Chir: 200 i Akusuz: 100, w Tarczynie Akusuz: 100, w Warce Akusuz: 100. Starający się ote posady, mają się zgłosić z kwalifikacjami do Kommissji Woiewódzkiej.

W Kaliszu w zeszyły Piątek, jako w święto imienin J. C. M. Cesarzewicza NASTĘPCY TRO-NU, Artyści orkiestry teatru War: w Kościele katedralnym grałi Mszą kompozycji J. Elsnera pod dyrekcją J. Stefanięgo. Tęgoż wieczora całe miasto było przepysznie iluminowane, każdy dom jaśniał rżęsięto, szczególnieię Kościół S. Józęfa, Ratusz, Galesja w rynku, mieszkanie J.W. Jenerała Adju. *Rydygera*, domy *Przechackiego*, oraz wspaniałe bramy przy rogatkach *Wrocławskich* i *Piskorzewskich*.

Inspektor Szkoły Obwodowej w Rawie. Zawiadania szanownych Rodziców i Opiekunów, iż zapis Uczniów na rok szkolny 1835/36 rozpoczyna się od 15 b. m. w Kancelarji Inspektora w gmachu szkolnym nowo wystawionym w Rawie i trwać będzie prócz świąt i niedziel aż do 2 Październia, w którym to dniu odbędzie się Akt uroczysty otwarcia szkoły obwodowej w obec Władz rządowych i całego kompletu Nauczycieli, na który to mam zaszczyt zaprosić Szanowną Publiczność; po czem rozpoczną się po klassach lekcje. Nadmieniam przytem że każdy uczeń do zapisu stawić się powinien w mundurze, nadto, iż mieszkania dogodne dla uczniów inż są opatrzone. *B. Wierzbicki.*

Z Petersburga.— W opisie pobytu N. PANA w Kaliszu, znajduje się, że dnia 15 z. m. r. s. N. CESARZ objechawszy cały oddział, stojący wzdłuż Warszawskiego szosse, osobliście dziękować raczył wojskom za odznaczeniae się ich postępowanie w ciągu marszu tak w Prusiech jako i w Królestwie Polskiem. — *Ukaz Rządzącego Senatu.* (z 1 Dep.) Z ogłoszeniem następnego żurnалу Komitetu PP. Ministrów, z d. 9 Lipca b. r. „JEGO CESARSKA MOŚĆ zważywszy, że z mocy 396 artykułu Układu praw kryminalnych, poddani włościannie, którzyby się dopuścili jawnej nieuległości prawnej władzy, rokoszu przeciw swym panom i oporu sile zbrojnej, powinni być oddawani pod sąd wojenny, raczył rozkazać iżby i osoby, poduszczające włościom poddanych do takowego występku, były tymże sądem sądzone.“ (T. P.)

Franeja.— W izbie deputowanych 20 z. m. ukończono toczące się od kilku dni rozprawy w przedmiocie sądu przysięgłych i projekt większością 224 głosów przeciw 119 przyjęto. Prawo to stanowi, iż odtąd, dla wydania wyroku sądu przysięgłych, dostateczną będzie większość 7. przeciw 5 głosom, tudzież daie sędziom prawo stanowić, ażeby skazani na zesłanie, więzieniu byli w samychże osadach. (Do powyższej

wiadomości, Wydawca Tygodnika Petersburskiego następujący dołączył przypisek.) „Znader zapalonych rozpraw o tym przedmiocie, najciekawszą była mowa znanego uczonego P. Arago; mocno powstając przeciw projektowi, wspierał on swe dowodzenia rachunkiem prawdopodobieństw, czyli rachunkiem *chybi-trafi*, z którego jakoby wypadało, że na 4ch wyrokach, wydanych większością 7 głosów przeciw 5, jeden musi być niesprawiedliwy. Pierwszy to może przykład rozwiązywania zagadnień prawodawczych przez algebraiczne zrównania. Jakkolwiek być, próba ta nie powiodła się. Strażnik Pieczęci wymiownie odpowiedział na matematyczne zarzuty P. Arago, w żywych barwach wystawił konieczność obostrzenia surowości sądownictwa, i prawo wielką większością przeszedł. W ogólnosci P. Arago, jako deputowany, gra dość zabawną rolę. Należąc do gwałtownej opozycji w każdym zdarzeniu występnie ze swą nauką, usiłując kwestje parlamentowe podciągnąć pod prawidła świata fizycznego. Zrazu nie miały to sprawiało efekt, ale od niejakiego czasu ta pedanterja mało popłaca.“

— W mieście depar: *Nansy* kilkanaście córek obywatelskich niecheąc czasu tracić na nieużytecznych zabawach w czasie tej jesieni i następnej zimy, iak zwykle bywa powiększej części w głównych miastach, postanowiły utworzyć towarzystwo dobroczynne, to jest: wspierać pewną liczbę ubogich sierot płci żeńskiej, niewiast w wieku niezdolnym do pracy, kalek i t. p. potrzebną bielizną, odzieżą i obuwiem, do uskutecznienia tego szlachetnego czynu, też Panińki w czasie długich wieczorów trudnić się będą szyciem bielizny, robotek, pończoch, sukni i t. p. dla tych biednych. Zamiar ten nie tylko z powszechnem zadowoleniem przyjęty został, ale nadto wiele obywateli przyczyniło się znacznemi składkami aby tym łatwiej dopomóc o wym Panińkom w ich szlachetnem przedsięwzięciu.

Niemcy.— Do Niemiec z Włoch utrudnio-

ny jest teraz przejazd z powodu cholery. Wielu bogatych Anglików mających zamiar następane jesień i zimę przepędzić we Włoszech, przenoszą się do głównych miast Niemieckich. — Pełen wspaniałości i gustu był salon czyli ogromny namiot w obozie wojska Pruskiego, w którym Officerowie korpusu 6go częstowali NN. Monarchów. Na głównych kolumnach unosili się orły *Rosyjski, Austrjacki i Pruski*. Zaproszono oraz znakomitych obywateli Szląskich.

Anglja. — D. 1 b. m. schwytano w Londynie złocznego fałszerza papierów publicznych, którego Policja już od 2ch lat nadaremnie szukała i zapewne nie byłaby go ujęła, gdyby nie młoda dziewczyna, dla której ów zbrodniarz stał się niewiernym; wydała ona jego ukryte mieszkanie podziemne w odległym kącie miasta, gdzie miał swoją pracownię. — Podano projekt Parlamentowi, aby Panu *Gurney* wynalazcy wozów parowych wyznaczono 640,000 złp. — Lord *Hil Wódz* naczelny wojska Angielskiego, w rozkazie dziennym oświadczył, że wszelkie towarzystwa tajemne będące w pułkach wszelkiej broni, są odtąd zakazane. — Od 2 tygodni obie izby Parlamentu przestały się waśnić i bliższe są pojednania. Jednak Pan *Hume* narzekał, że przy naradach Lordów z Deputowanymi, pierwsi siedzą w kapeluszach a drudzy mają odkryte głowy.

Rozmaitości. — W Królestwie *Sardyjskiem* we wsi *Cerini* blisko *Turynu*, wydarzył się nader smutny wypadek; cholera która w tamtecznej wsczęża się okolicy, doszła także i do tej wioski, i ukazała się najpierw w domu bardzo zanego włoszianina *Arbini*, który z powodu dobroczynności był powszechnie kochanym; nieszczęsna choroba porwała mu ukochaną żonę i 3 dzieci, przeto wszystko co mu było najdroższem; nieszczęśliwy niemógł przeżyć tej okropnej klęski i z rozpączy odebrał sobie życie, utopiwszy się w sadzawce. — Pewien przyjaciel kwiatów w *Alloguncji* doświadczył, żeby

Goździki iak tylko okwitną, zaraz pierwszego dnia gdy wiednąć zaczynają, obrzynać, ale tak aby z nasiennego pączka tylko jedna linja pozostała, tym sposobem sok dla nasienia przeznaczony, formuje nowe pączki, a w 4 tygodnie znów cały krzak kwitnie iak najpiękniejszy kilka takich doświadczeń to potwierdziły. — W Londynie wyszła rycina wyobrażająca iak konie składają ofiarę dzikczynną machinom parowym, gdyż teraz ludzie iędzić będą tylko wozami parowemi, a przeto konie odpoczną. — P. *Kazimierz Delawiz* w tych dniach czytał Komitetowi pierwszego teatru francuzkiego nową swą 5 aktową komedją *Don Jan z Austrji*, którą natychmiast wzięto do nauki. — Między Artystami dramatycznymi Królewskiego Berlińskiego teatru, będącemi teraz w *Kaliszu*, znajduje się Artysta i Rzeźyser *Stawiński*. — W *Faians* niedawno umarła *Jzabella Penje* przeżywszy lat 110. Przez lat 85 ciągle służyła u iednejże rodziny, od pradziadka do prawnuka.

Art. n. Zwiedziłem niedawno niektóre Województwa w interessach handlowych. Lubię wszędzie gdzie tylko przyjeżdżam, dowiadywać się o stanie przemysłu i handlu. Przybywszy w Lubelskie, w okolicy miasta *Szechrzeszywa*, niezmiernie niesiony zostałem widokiem nowego przedmiotu krajowego przemysłu, przedmiotu mówię, tyle interessującego ile z czasem dla kraju naszego być może: *Hodowanie Jedwabników*. Jest to dziełem starożakonnego *Jcka Szper*; usiłowania jego pomyślnym uwieńczone zostały skutkiem, gdyż oprócz kilku funtów iedwabiu, które uzyskał w tym roku, ma taki dostatek nasienia morwowego, iż w spółrodakom idącym za jego przykładem hojnie go udziela. Nie dałbym nigdy wiary, iż to z uprzedzenia iak z powszechnego umiennania, aby starożakonny tyle dokładał starania do rozkrzewiania rękodzielni przemysłu pomigdzy swemi współwyznawcami, ile wspomniany *Staroż*: W tym celu założył był fabrykę sukna, w której najwięcej starożakonných zatrudniał, która iednak z powodu zaburzeń krajowych upaść musiała. Tej to fabryce około 50 rodzin *Jzraelskich* winno być utrzymanie. Następnie założył pierwszą fabrykę *Talałów* (oponczy z cienkiej wełny, służących do na-

dożęstw), które za najdoskonalsze w Polsce uznano a po złożeniu jednego egzemplarza Wyższej władzy, w nagrodę medalem od N. PANA obdarzonym zostają. Już kilku Staroz. wyszło z tej fabryki na majstrów, i własne posiada zakłady. Teraz Staroz: Szper zajmują się gorliwie rolnictwem; w dobrach swoich dziedzicznych Szperówką awanych osadził kilkunastu gospodarzy Staroz.; dowodząc tym sposobem, że i żydzi mogą być do rolnictwa zdolni. Oby ten przykład licznych znałz naśladowców i przyczynił się do rozszerzenia oświaty między Izraelitami, którzy wychodzą już z ciemnoty, wiakiej pogrążeni byli! Cześć dobroszynnemu rządowi, który wszelkimi sposobami stara się rozkrzewić cywilizację między Izraelitami, a tem samem przyczynia się do oswobodzenia z przesądów, taki lud ten dotyka. F. S. . . . ki.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Rościszewski Sędzia N. Instancji z Wróblewa, Szpota Kapitan Wojsk Angiel: z Moskwy, Jundził Jan Dzie: z Gub: Grodzień; Małowieski Konst: Dzie: z Dzierżanowa, Bibin Feldje: z Kalisza, Włascow 2 Podpułko: z Płocka, Djament Hip: Assessor Prokurato: i Malli Bernard Oby: z Poznania.

DONIESIENIA.

Podpisany zamieszkały w Warszawie przy ulicy G. zybowskiej pod Nr 1001, podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż w r. 1826 za siebie dostawił zastępcę nazwiskiem *Henryka Cygler* do byłych Wojsk Polskich, którem przeznaczony był do pułku Ułanów jako Żołnierz i ugodziwszy się z nim podług umowy do lat wysłużonych na złp: 1200 zabezpieczył takową kwotę hipotecznie, zaś z powyższej kwoty dawszysy inż wspomnionemu Cygler połowę przy wchodzeniu w szeregi do Wojska, a wreszcie pozostałe złp: 590, za zgłoszeniem się jego przy okazaniu Dymisji po wysłużonych latach miał otrzymać, lecz gdy wspomniany Cygler przez zmianę rewolucyjną niewysłużył lat, a tembardziej iż inż lat 5 minęło, iak żadnej wiadomości powzięć nie może; przeto zmuszony upraszać najpokorniej Szanowną Publiczność, czy wiadomość iaka o powyższym Henryku Cygler nie jest powzięta, o zamieszkaniu lub zejściu, a jeśli by powzięta została, uprasza o doniesienie pod Nr iak wyżej, za nagrodą. Na Henryka Cyglera jeśli wiadomość powzięnie, wkłada obowiązek zgłoszenia się pod powyższy Numer mego zamieszkania w Miesiącach 6ciu, a po upłynieniu zaś gdyby się nie zgłosił, utraca prawo iako umowy niedotrzymujący do wzięcia w podowie w stosunku złp: 590, w reszcie onemu należące się, które po upły-

nionym terminie iako podpisany w zawistnem położeniu, całkowicie odbiera i z hypoteki wykryśli. — W Warszawie dnia 14go Września 1835 roku. — *Jan Mądrzycki.*

Podaje się do publicznej wiadomości, iż aukcja na efekta, iako to: Szafy, Komode, Krzesła, Kanape, Stoły, Łóżek 2, Kufer, Toaletka, Lustro w złoczonych ramach, i t. p. w Warszawie przy ulicy Freta w domu Nr 251 w d. 4/16 Września r. b. o godz: 9 z rana, za gotowe pieniądze więcej dającemu odbędzie się. *Józefat Magnuski K.*

Zyczący sobie **SPRZĘTÓW** do Krawieckiej Profesji potrzebnych, zechce się udać na ulicę Chłodną pod Nr 770, do zabudowania wprost brany będącego

Kocz z fordekiem, Kocz 2gi bez fordeki Wiedeński w dobrym stanie, Koczybryk na rysorach, Dorożka Ruska parokonna, **CHOMONTÓW** Ruskich nowych 8 z **KANTAR-KAMI** i **PASAMI** forejterskimi, **SIODEŁ** 2i **KON** NI para, do sprzedania za pomierną cenę przy ulicy Bonifraterskiej Nr 2160; wiadomość w każdym czasie, tamże, u Rządcy domu.

Kareta podwójna bardzo mało używana, ostatniego fasonu w iak najlepszym stanie będąca, z bronzem srebrnym platerowanymi iako też **SZÓROW** Angielskich srebrem platerowanych w dobrym stanie będących, iest do zbicia za pomierną cenę w domu przy ulicy Krak: Przed: pod Nr 405 na przeciw Kopernika, dowiedzieć się można u Rządcy tego domu.

W Mieście Radzyminie w odległości 19 wiorst od Warszawy, do którego trakt szose ukończony iest do wynajęcia od Sgo Michała r. b. do Sgo Jana r. 1839 **PAŁAC** z placem obszernym, potrzebnicy niewielkiej reperatury, za pomierną cenę; toby sobie życzył wynająć, bliższą wiadomość powzięć można u Administratora Lasów Radzymińskich w Mieście Radzyminie mieszkającego.

Jutro u Rogaskiego przy ulicy Długiej Nr 550,
ŚNIADANIE: Pieczeń wołowa po węgier; Comber barani z różną a la zając. Poledwica z różną z kapus; Cynadry woł; Potrawa z kaczki z grzyba; Naleśniki z marmuła; Zupa grocho: z wędzon: i z kapus; Rosół z ryżem. **KOLACJA:** Potrawa z pulard z kalajjora; Rozbratł wiedeń: z grzybami, Kurczeta z różną, i inne Potrawy.

Dziśrano ciepłastopni 5. Wczóraj w południe 15.
TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Advokat. Sekretarz i Kucharz. Trilby.*